

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:
1 évre 12 kor., 1/2 évre 6 kor., 1/4 évre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felolós szerkesztő
BILKEI-FERENC.

Megjelenik: kétfel, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Szent-István-tér 1.
Egyes számok kaphatók: a dohányüzletben.

Képviselőjelölés.

Saára Gyula dr. egy hét mulva mond le mandátumáról s ma már akkora a keveredés a betöltendő képviselői megbízatás körül, hogy szinte alig ismeri ki magát az ember.

A személyekről még ne is beszéljünk. Egyelőre máris háromféle irányzat követeli magának az érvényesülést ott, a hol tudvalevőleg csak egyetlenegy ember foglalhat helyet.

Az egyik irányzat — s mi is e mellett foglalunk állást — kiváló emberrel akarja betölteni a képviselői méltóságot. Nem keresi, hogy itt, Fehérvártól találja-e azt még, vagy a megyében, vagy az országban néz utána, de feltétele, hogy ennek az őskoronázó szabad királyi városnak csak olyan ember lehet a képviselője, a ki méltóságot, fényt kölcsönöz neki, a kinek tudása, magas műveltsége, egyéni kiválósága egymagában elégséges legyen arra, hogy Székesfehérvár mögött méltó ember álljon. Nem szabad elfelednünk, hogy Székesfehérvár a közé- a kevés-magyar város közé tartozik, a mely rangbeli kiválóságot követelhet magának az ország száz és száz képviselői kerülete között.

A másik irányzat egyedül fehérvári születéshez köti a képviselőség lehetőségét. A képesítést csak ez az egy módus vivendi

adhatja meg. Tudás, jóakarát, lelkesültség, nemes ambíciók mind nem eshetik a mérlegre, ha nincs meg az együttélés keserűségének, boldogságának állandó és közvetlen folyamata. Bennünket ez se bántana. Hiszen a végső cél mindenestre az lehet csak ránk nézve, hogy városunk boldogulását, évtizedeken át elhanyagolt érdekeinek képviselőletét a képviselői állás révén minél inkább előmozdíthassuk. Ha ezt a célt elérjük, elértük a legfőbbet, a mi után városunk közönsége vágyódik. Csak egytől félünk, hogy az 5-6 jelölt közül, a kiknek nevét a fellobbant lelkesedés a felszínre vetette, sem egyik, sem a másik nem jut be a képviselői méltóságba, hanem — minden valószínűség szerint pótválasztás révén — olyan valaki örvend a megkerített mandátumnak, a kiből se egyikünk, se a másikunk nem találja gyönyörűségét.

Ez a két irányzat teljesen a tisztesség korlátai között, az elvek hímes mezején mozog. A legutóbbi napokban azonban egy ismeretlen név vetette magát a felszínre. Ki ő? hol s merrre van hazája? — nem tudatik. A neve **Kovács László**. Budapestben így szerepelt. Állása földbirtokos volna. Fehérvártól a hir szárnyára **Kisszterényi Kovách László** néven kapott föl. Van-e tudása? teheisége? műveltsége? korrektsége? milyen a multja? föltnélküli-e

a jelene? — senki se kereste. Egyetlenegy a kvalifikációja: **15—20 milliónak a birtokosa**. Így kiabálta be a kapukon a megrészedett lelkesedés. Mondják, hogy egyelőre csak az ügynökeit futtatta be hozzánk: puhatólódzanak. Hitessék el a nagy álmokat. A korcsmárosok föllékeltek: végre valahára megfulad a maga kosztján az a buta lelkesedés, amely borgöz nélkül, bilincse szivarok és a nagyszájú, nagypipájú és kevésdohányú korteseknek juttatott ropogós bankók nélkül tudott elképzelni elvet, a városnak jóvót. Mintha nem volna elég Székesfehérvárnak; ha 20—30 korcsmáros egy hónapon keresztül dupla és kvadrupla krétával ir a fekete táblájára és talicskán szállíttatja hazafelé az elázott elvűséget és hazafüti lelkesedést? Mintha nem volna elég, hogy 20—30 főkortes becsapja a jelöllet, ígér neki egy egész várost, egy légióra való szavazatot s a bukás után megelegszik azal a tudattal, hogy 1—2 buzaföldelel többet vásárolhat az örököséi számára.

A vakmerőség annyira fölpuftadt, hogy tegnap már deputáció járt fönn a miniszternél, **Kossuth Ferenc** fel és felsőbb támogatást követeltek a maguk számára. Kossuth nem fogadta őket, de az újságba beleíratott annyit, hogy a függetlenségi párt alelnökei biztosították őket támogatásukról. Valóban nem tudja az ember, hogy

Fehér holló.

— A „Féjérmegyei Napló” tárcája. —

Egy férfiakból álló társaság ült rendetlen csoportban az erdő árnyékos fái alatt.

Kirándulók, vagy ha tetszik, turisták voltak, kik reggel óta már jó darab földet hagytak volt hátuk mögött, hol fel a hegyre, hol le a völgybe haladva s estéig legalább is még ugyanakkora utat szándékoztak megtenni.

Nagy szükségük volt hát egy-két órai pihenésre s az étellel-itallal való felfrissítésre s ők e szükség követelményeinek nagyon szívesen eleget tettek.

A különféle hideg ételek: sült, sonka, szálmami, sajt, pogácsa, stb. nagy keletnek örvendettek s három-négy czilinderből is csakhamar eltűnt a bor, a fejeket kissé megnehezítve ugyan de legalább jócskán könnyítve a batyukon.

Több férfi együtt, főleg bor mellett nem lehet meg vitatkozás vagy kártyázás nélkül. Utóbbi különben nem zárja ki az előbbit, mert kártyázás nélkül. Utóbbi különben nem zárja ki az előbbit, mert kártyázás közben is gyakran megpered a vitatkozás, csakahogy kizárólag a játék fölött.

A mi férfi társaságunk csak vitatkozott.

(az evés, ivás mellett), de annál hevesebben és hangosabban.

Vitatkozásuk azon értékes tárgy körül forgott, hogy a származás rányomja-e minden egyénre kitérőhatetlen bélyegét, vagy nem mutathatnak-e föl az egyének számtalan eltérést a fajukat jellemző sajátságoktól.

A faji vonások uralmának szenvedélyes vitatója különösen egy törvényszéki bíró volt: különféle népfajok és osztályok sajátságaival megismerkedni; míg az egyéni jellem szabad nyilvánulását leginkább egy idősebb tanár bizonyígtatta.

— Harminc év óta van alkalmam a legkülönfélébb származású s vallású gyermekek természetét tanulmányozni, — erősíté az utóbbi; sok száz fiú- és leánygyermekkel volt dolgom az országnak majdnem minden nemzetsége s vallásfelekezete közül s mondhatom, hogy mindenütt a legkülönfélébb sajátságú egyéneket találtam, kiken a faji vagy felekezeti bélyegnek híresztelt sajátságoknak nyomát sem: vehetnem észre.

— Talán még elhatetlen, ügyefogyott zsidóval is volt már dolgod? kérdé nevetve egy jól gondozott, hoszuszakallú és bajszu harminczas a tanártól jobbfelől.

— Oh nem eggyel felé a tanár; sőt többet mondok, még szerénnyel is.

— Eh! legyintett kezével kicsinylőleg a vizsgálóbíró, van is alkalmam egy tanárnak az emberi természetet alaposan kikutatni. Egyszerre egész tömegekkel kell foglalkoznia, hol az egyesek sem különös figyelemre nem mutathatók, sem valódi természetüket ki nem mutathatják.

Csak a vizsgálóbíró láthat be a bűvek, lelkek mélyébe, csak annak tapasztalatait lehetnek irányadók a kérdés eldöntésére nézve.

— Ugy hiszem, véve föl a szót: a vizsgálóbíróval szemben ülő halvány, fékdészenül fiatalember, a tanár ur tapasztalatait sem tekintethők téveseknek. Átlag véve mégis előkelőbb, műveltebb emberekkel van dolga, kiknek természetere a nevelés sok tekintetben módosított hatott.

— Sohase hídd, vágott közbe a vizsgálóbíró farkasból sohasesem tesz bárány sem veréből illemile.

— De, veté ellen a tanár, kedves, hű, ragaszkodó állat van elég a hamisoknak nevezett macskák közt is, míg a „hű” kutyák között némi egy hámis, alattomos dög talátható.

A vizsgálóbíró épen: feléni készült, mildőt közelükben női hang ütötte meg fülkét.

— Edes, nagyságos, méltóságos uraságok! csak egy hatóskát ennek a szegény kicsikének!

SÖVEGJÁRTÓ JÁNOSNÉ
VÁSZON, ASZTALNEMŰ ÉS ÁGYNEMŰEK ÁRUHÁZA SZÉKESFEHÉRVÁR,
— BARÁTOK ÉPÜLETE, AZELŐTT ÖZV. HANEL ANTALNÉ-FELE ÜZLETHEI-VISEG. —

Ma lapunk 4 oldal.

FJNa00000295

kaacson-e, vagy boszankodjék-e ezen a kelte címmel itt je nem tisztelhető eljárás. Ki bizta meg ceket az urakat azzal, hogy Fehérvárnak képviselőit, illetőleg a maguk külön jelöltjüknél támogatást keressenek a függetlenségi párt vezérénel, magánál Kossuth Ferencnél? Kik ők?!? Városunk tisztességes polgárai? Ez nem elég! Itt az egész város képviselőtéréről van szó! Ki adta nekik a megbízást?!? A hivatalos függetlenségi párt? Az ugyan nem! Pedig azt hisszük, talán annak is volna némi köze ahhoz, ha már egyszer az ország szemében s Székesfehérvár függetlenségi elvű és elvű polgárainak bizalmából a párt vezetése megbízást nyertek. Azt mondják, hogy a küldöttség vezetője Kecskán Izidor táblabíró ügyvéd volt. Mi egyszerűen nem hisszük el, nem hihetjük el ezt az ostoba hirt. Kecskán Izidor tudja, tudnia kell, hogy mivel tartozik önmagának és a király által neki adott magas kitévésnek, a táblai bírói állásnak. Neveltségessé nem teheti magát a város közönsége előtt. Hiszen mint tanult embernek egyáltalán tudnia kell, hogy képviselőjelöltet becsmépszni sehova se lehet az illetékes faktorok megbízása nélkül. Az ilyen kirucanásoknak lehet értelme a vendéglőben a jókedv határai között, de hivatalos formák közt, hivatalos méltósággal felruházott egyének részéről soha.

A korcsmárosoknak azt ízenjük: Ha maguknak egy kis forgalmat csinálnak, az az ő dolguk. De jó lesz ám azoknak a milliőknak a magját is megnezni. Volt ám néhány évvel ezelőtt a bodajki kerületben egy képviselőjelölt, a ki szintén dobálódzott a százezekkel, folyt a kotyvasztott hordólé a korcsmákban, mint az árvis, a tárgyoncások kifáradtak a részeg alakok hazaborogtatásában. A korcsmárosok azonban még ma is várják, hogy azokból az emlegetett százezekből mikor térjen ki az ő szerény,

csupán 1-2 ezer koronára rugó számláskájuknak kiegyenlítése.

Kovács Lászlónak pedig azt üzenjük, hogy ha sok pénze van, vásárolhat ökröt a birtokára, ha van birtoka. De annyit tudomásul vehet, hogy Fehérvárot a választás nem ökörvásár.

ÜJDONSAGOK.

Ipari haladásunk. Hathatósan éreztük eddig is és ezután még inkább érezni fogjuk azt a becsületet, jóakarattal telt fáradozást, amelyet Saára Gyula dr. városunk polgármestere s ez idő szerint még országgy. képviselője városunk érdekében kifejtett. Megértve a korintó szavát, a kötelességet, amely elsősorban reája hárul, teljes erővel igyekezett kihasználni minden befolyását, amely az ipari oktatás iránt fellendült országos érdeklődés keretében városunkon segíthet. Tudvalevő, hogy régi vágyunkat képezi a szegycuntkre való ipariskolai helyiségek helyett egy modern, a célnak megfelelő új ipariskola építése. Saára Gyula dr. többszörös utánjárása folytán sikerült kieszközölni, hogy a kereskedelemügyi miniszter évi 6000 kor. segélyt ad városunknak az ipariskola céljaira, amely összeg elég lesz arra, hogy az új iskola förlésztéses kölcsöneit ebből évenként fizethessük. E mellett megmarad még az az előnyünk, hogy az 1695 kor. évi segélyt, amelyet az állam eddig is a továbbképző, szakképző tanfolyam céljaira adott, továbbra is rendszeresen kapni fogjuk. Az ipariskolával kapcsolatosan egy másik áldásos intézmény följelése is útban van. Tudvalevő, hogy a szociáldemokrácia törekvéseit nem torlaszokkal, nem retorziókkal, hanem okos felvilágosítással és helyes neveléssel lehet elnémitani. Erre szolgál a tanonc otthon, amely más

városokban is, de Fehérvárot is igen szép eredményeket ért el, különösen *Pavuch* Rafaelnak, az otthon lánglelkű, eléggé meg nem becsülhető önfeláldozó munkássága következtében. Most alapos reményeink vannak arra nézve, hogy az állam a tanonc otthon céljaira akkora összeget bocsát rendelkezésre, hogy a szép és áldásos intézményt az ipariskolával kapcsolatosan rövid idő alatt virágzásra lehet juttatni.

Egy másik, még nagyobb fontosságú kérdés a *szakipariskola* megalapítása lesz. Ennek felállítását, sőt még a szükséges telek megvásárlását is az állam vállalja magára. 900 öölnyi területre lenne szükség, amelyet az állam megvásárolna és megépítené rajta a modern ipari haladásnak ezt a létező szervét, amely magasabb ipari kiképzésre nyújtana a jövőendő iparosainak módot. Az állam Szeged városának 800 ezer koronát adott erre a célra. Ha Székesfehérvár csak aránylag részesül is illetően segélyben, egy százezeket érő modern intézmény segít kennéltek előre haladásunkban. Hasonló kitalásaink vannak a *közös műhely* fölállítására, amelyet *Rauscher* Béla szakavatott buzgalma előkészített s most, ha az állam megadja a kért segélyt, rövidesen meg is valósíthatjuk.

A földmivesek réttöntözési igényeit illetően szintén megette már polgármesterünk a megvalósítás felé a lépéseket. Szóval: lelkes, lelkiismeretes, önfeláldozó emberekre van szükségünk s akkor még Fehérvár is haladhat előre.

Saára Gyula mellé, a polgármester mellé, szükségünk van egy agilis, fenkölt gondolkozású intelligens országgy. képviselőre, akinek egyénisége odafonn kellő súllyal esik a mérlegbe s akkor nekünk is fel fog majd virradni lassankint.

Eljegyzés. Göbel Jenő kislángi tanító, a katolikus ügyek tevékeny munkása eljegyezte Golobits József szárdi (somogy megye) uradalmi intéző bájos leányát, Margitkát.

Mocskos, rongyos cigányasszony állott előttük, mintegy fél éves csecsemővel a karján, körülöttük pedig négy kisebb-nagyobb félig meztelen fiú és leánygyermek ugrádogozott hangosan sivalkodva:

- Egy kis kenyérkét!
- Egy pár krajcárkát!
- Csokolom a kezét, lábát!
- Azt a maradék boroskát!
- Egy csipetke sajtot!

Egyik-másik a társaságból vetett oda nekik egy-egy krajcárt vagy ételdarabot, melyet a nagyobbak felkapdostak, mire a kisebbek újra sivalkodni kezdtek, szintén követelve részüket.

A vizsgálóbíró rájuk rivált s bcját is fölemelte ellenük. Erre néhány lépésnyire elfutottak, de csakhamar visszatértek újra s még éktelenebb lármát csaptak, mint azelőtt.

Anyjuk sem tágitott, még miután néhány krajcárt kapott sem. Mindenáron jóvendőt akart mondani a tenyerekből.

Az egész társaságnak rájuk kellett támadni, míg nagynehezen megszabadulhattak tőlük.

— No tán csak e között a rongyos vándorcigány fajzat között is van még kivétel, aki nem olyan szemtelen, toladok tolvaj, mint a többi? emel fel szavát a vizsgálóbíró a tanár felé fordulva, mikor újra letelepdedtek volna.

— Mérésem állítani, hogy van, erősíté a tanár.

— Hát még oláh cigány tanítványai is voltak kedves bátyámnak? nevetett a hosszuszakallu és bajszu.

— A véletlen egyszer egy cigányasszonnyal hozott össze, folytatta a tanár, ügyet sem vetve a közbeszólóra, kinek magaviseite igazán meglepített.

— Ilyen volt? Hadd halljuk! kiáltottak föl több oldalról.

— Szeretek, különösen reggelénként magamban általában járn-kelni, mely kedvtöltésemnek azonban csak a szünnapok alatt élhetek lsten igazában.

Néhány évvel ezelőtt egy meglehetősen meleg augusztusi napon barárgólásomban egy összetöprődött, ráncosképu némbér szólított meg, ki velem egy uton haladva utolért, mert kőborlásaimban nem szoktam sietni s közben közben mégis állok.

Arcán, beszédén, egész megjelenésén meg látszott, hogy a legközönségesebb cigányok közé tartozik, azért feltűnt, hogy első szava nem volt mindjárt kérdés.

— Az is valami, vágott közbe a vizsgálóbíró, de hát csak mégis megszólított. Nem tekinted azt toladokásnak?

— Csak azt kérdezte, hová megyek; mely kérdést sőtám közti gyakran intéztek hozzám magyar paraszток is, kivált asszonyok. Az egyszerű ember nem ismeri a cél- és irány nélküli barárgolást s természetes kíváncsiság hozza ajkára a kérdést célunk felől.

Beszédbe eredtem vele s én is megkérdeztem tőle, hová megy és honnan jön?

Nem sok szóval, ami szintén nem tartozik a cigánytermeszethez, elmondta, hogy egy hétig Bölénden napszámában aratott, hol aztán megbetegedett s három hétig nem tudott lábra állani, mely idő alatt egész szerzeménye elfogyott. Most Hosszurénden kínált nekí munkát, hát odamegy. Már harmadnapja uton van, mert még nehezeze esik a járás s Hosszurénd nagyon messze van Böléndtől.

— S hogy tudott idáig vergődni, kérdém, ha pénze elfogyott? Csak meg kellett valahol hálai s étlen-szomjan sem maradhatott több napon át?

— Hát jó uram, feléle, nyári időben csak meghuzhatja magát az ember valahol éjjelre s jó emőerektől mindig jut a szegénynek valamicske. Több is jutna, tevő hozzá s hájajva, csak ne restelne az ember a kérégetést.

Nos mit mondtok erre? végezé a tanár elbeszélését. Cigányasszony, aki napszámában arat, itt is, ott is munkát keres s röstel kérégetni. Hol itt a kitérhetőtelennnek hirdett faji jelleg? Adtam is neki szivesen, jószántamból néhány hatost, mert még elválaszor sem kért semmit; ha szemtelenül kérégetett volna, aligha adtam volna neki valamit.

A vizsgálóbíró, a tanár várakozásának ellenére, ki azt hitte, hogy szavai az egész társágra meggyőző hatásukat lesznek, hangosan elnevette magát.

— Brávó! kiáltá, ez aztán pompásan értette a dolgot. El is érte, amit akart; habár kissé fura-fangosabb módon is; mint: fajrokonainak legnagyobb része. Sehogysem ismerhetem el, hogy fehér hollód cigánytermészetét legkevésbébb is megtagadja volna.

— No szeretném én látni, heveskedett a tanár, akadna-e sok bármilyen nemzetiségűek közül, kik hasonló körülmények közt inkább tartózkodnának az egyenes kérégetéstől, mint az én cigányasszonnyom.

— Hm, hunyorgatott hamisan a kéréhetetlen vizsgálóbíró, amit érdekes utitársad aratásról, betegségről s egyéb dolgokról beszélt, ahhoz természetesen a kétségnek még csak árnyéka sem férhet. Hisz a szigorú igazmondás is egyike a legáltalánosabb cigánytanjadságoknak.

Már erre persze nem tudott a tanár más feleletet adni, csak vállalt vonogatta.

Törkös László.

— **Keresztfeltétel.** A kislángi róm. kath. templom építése immár a befejezés stádiumában van. A múlt vasárnap tette fel tornyára Schmeck József ácssegéd a keresztet ünneplés szerartások között. Mise után szent beszéd volt a kereszt jelentőségéről. A kereszt felhúráshá leánykák vitték a templom körmenetben. A keresztfeltevési ünnep után Schmeck József a királyra, Vadkerty József esperes-plebános Schmall György plebánosra és a templomépítő munkásokra üritett poharat.

— **Halálozás.** Czollner Vince gyógyszerész má d. e. fél 10 órakor rövid betegség után 60 éves korában meghalt. Három hét előtt influenzában megbetegedett, abból némileg felépült, vasárnap kinn volt a szőlőjében. Bajja elfajult, tüdőgyulladásba ment át, az éjjel beállott a tüdőviznyő. A beteg példás áhítattal felvette az utolsó szentséget s visszaadta lelkét Teremtőjének. Egy munkás, szorgalmas embert veszített vele társadalmunk. Halálakor a városházára, — bizottsági tag volt, — a Kath. Körre, a Vörösmarty Köre stb. kiülték a gyászotogót. Temegetése szombaton d. u. 5 órakor lesz a Zichy-házban.

— **Huevétí gyónás.** A szigeti esperesi kerület papsága és tanítói kara huvétí szent gyónásukat az évben Csepelen tartották meg, a püspöki előírás szerint. Az ájtatosságot Glattfelder Gyula dr. budapesti központi szeméniáriumi előjáró vezette, akinek gyönyörű szentbeszéde szép előkészület volt a szentségek vételére. A gyónáson 8 lelkész és 33 tanító vett részt. — Csepelről írja egyik részvevő, hogy ily szép és magasatos ájtatosságban részük még nem volt. Zettner Sobó esp. plebános Cantatumot tartott; melyen: a rk. és áll. iskolák tanulói a gregorián: responsoriumokat és az egyházi énekeket lélekemelően énekeltek. Mindnyájan megvöltünk hatva e példaszertő ájtatosságtól. Mindenki azon óhajának adott kifejezést, hogy bárcsak sokszor vehetne részt az ilyen szép és lélekemelő ájtatosságon és a jó lsten adja, hogy minél több követőre találjon.

— **A Dunántúli Dalösszevetség** városunkban tartandó ünnepein való részvevését a 8 versenyző dalegyleten kívül eddig bejelentették a Budai-dalárdá, az Óbudai dalokszoru, a Budapesti Egyetértésférdalkör, a Győri ének és zeneegylet, a Szombathelyi-dalosegylet, a Pécsi polgári dalkör, a Sikiósi polgári olvasóköri dalárda és a Pécsi dalárda.

— **Záró ünnepély.** A róm. kath. kör folyó évi május-hó 24-én záró ünnepély tart a következő műsorral: 1. Reggel 18 órakor gyülekezés a szent Imre-templomban és 18 órakor felvonulás négyes sorban a zárda templomba szent József zászlóval a 83. gyalogezred zenekara kíséretével. — 8 órakor szent mise, utána visszavonulás a kath. körbe. 2. 11 órakor a kath. kör. fővédnökének, méltóságos és főt. megyés Püspök ur arcképének a leleplezése. — Üdvözölő dal. Rövid beszéd. Hymnus. végén Rákóczy induló, előadja a katonazene. Este fél 9 órakor zártkörű hangverseny, tartja a 83. gyalogezred zenekara. A hangversenyre belépő-díj: Személyijegy 2 korona Családijegy három tagnak 5 korona.

— **A Székesfehérvári Torna Club 1908. évi május hó 30-án (szombaton) a Polgári Lövdőben majálst rendez.**

— **Tornászaink győzelme.** A budapesti Magyar Testgyakorlók Körének f. hó 17-én tartott tornaversenyén a székesfehérvári Tornaklub néhány tagja nagy győzelmet aratott. Ferenczy Pálnak nagy fölényvel nyert: előfutamból (melyet yardos előnyversenyben nyert) biztosra lehetett venni győzelmét, melyben formálisan elszakadt versenytársaitól. Destek István, bár az idén kezdte a traininget, szép eredményt ért el, mert az előfutamban nyert, a döntőfutamban pedig jó harminadik lett. Ugyancsak Ferenczy Pál 2-ik lett, a távolugrásban, dacára a nagy előnynek, mit versenytársa kapott. Lichtnecker László az eddig 100 yardon veretlen Radóczy Károlyon nyert győzelmét, noha a sorshúzás utján a felállításnál az utolsó helyet kapta, ami félverséget jelent. E versenyben résztvevő Bartók Jenő is, a múlt évi székesfehérvári tornaverseny hőse, aki azonban most a küzdelmet kénytelen volt feladni.

— **Vendéglátás.** A vasutasok szövetségének ünnepi itt időzése lezajlott. Három napon keresztül tartózkodtak városunk falai között s ezt a három napot ők is, mi is szívesen jegyeztük fel. Tőlük magukól hallottuk, hogy a fehérvári fogadtatás melegsége, szeretetreméltósága oly frapáns volt, a mílyenre alig tudnak példát találni. A vasutnál történt fogadtatás, a hol a fehérvári leánykák nagy csapata s az összevált ur publikum nagy száma valósággal elragadta őket. A város közönsége különösen az elszállásolásoknál meglepő módon nyilvánította figyelmét és igaz magyaros vendégszeretetét. A vasárnap esti díszvacsora szintén várakozáson felül sikerült. Először a résztvevők csak alig száznál többen jelentkeztek. Mikor azonban híre futott, hogy megyéspüspökünk szintén megisztelt jelenlétével a vasutasokat, csakhamar közel négy száz résztvevő jelentkezett s a lelkesedés, a melyet főpásztorunk szavai előidéztek, a saját szavai szerint örökre felejthetetlen marad előttük. A vasutasok szerint eddig egyetlen városban sem találtak ily meleg, őszinte és lelkes barátságra mint Székesfehérvárott.

Mind ezt azonban csupán csak azért mondjuk el, mert a Dunántúli Dalösszevetség pár hét múltán városunkba érkezik. Városunk közönségének vendégszeretete, rokonszenveit keltő viselkedése ismét hivatva lesz arra, hogy a bennünket megisztelő idegenek oly fogadtatásra találjanak, a mely méltó legyen hozzáik, jó birvenykhöz és felelhetetlen azokra, a kik bennünket vendégként megisztelnék. Sok rosszat beszélnek rólunk, de ne higyük el, illetve ha elhittük, bizonyítsuk be az ellenkezőjét, hogy Fehérvár magyaros vendégszeretete csak kellemes emléket hagyhat a hozzáik fáradó idegenek lelkében.

— **A székesfehérvári tenniszklub f. hó 24-én d. e. 11 órakor Vörösmartykörben közgyűlést tart.**

— **A Kerékpáregylet háziversenye.** A Székesfehérvári Kerékpáregylet folyó hó 24-én tartja megnyitó háziversenyét a Sárbogárdra vezető országúton. Indulás a 11-ik kilométer körül a XI-ik kilométer köig és vissza. A nyertesek arany, ezüst és bronz érmékkel lesznek kiüntetve. Nevezési díj 2 korona. Nevezni lehet péntek este 10 óráig a klubban.

— **A gazdák figyelmébe.** A hatóság a közeli napokban vizsgálót fog tartatni a város területén, hogy a gazdák mekkora gondnal irják a hernyót első mulasztásnál szigorú büntést szab, másodsorban pedig a város embereit fogják a hernyópusztításra kirendelni. Ez esetben persze az összes községeket a hanyag gazdákon fogják bevasalni.

— **Jelenségek városunk vendégszeretetről.** A rendőrkapitányságtól vettük az alábbi sorokat: Az elszállásoló bizottság által a vendégek elszállásolása érdekében már korábban szétküldtek, néhányan visszaküldtek. Felkértek ezuttal öskoronázó városunk polgársa, viselje szívén a közmondással vált igaz magyar vendégszeretetet és ne legyen szűkkeblű vendégeink elszállásolása kérdésében, — nehogy ez a lélekemelő országos ünnepély kudarcot valljon, — kegyestodják a rendelkezésre álló szobát a vendégek részére folyó évi június hó 6 és 7 napján átengedni és erről az elszállásoló bizottság alelnökét, Zavaros Aladár rendőrkapitányt értesíteni.

— **Letartóztatás.** Feltűnő letartóztatást eszközölt ma délután a rendőrség. A bűnös Gara (Goldstein) Izidor helybéli fog kereskedő. A derék ur, a ki csalárd bukásért büntetve volt, annyira beleélt magát a jó üzletbe, hogy a kedves mesterségéről sehogyse tudott lemondani. Úgyneke lélt a Ceizler Lipót budapesti szőnyegelárusító cégnek, a melynek igen jó üzleteket csinált, de a miből neki is megvolt a megfelelő haszná; amennyiben az eladott áru után 180-tiszta haszon, havonként körülbelül 600 korona ütötte a marhát. Ez azonban Goldstein urnak nem volt elég. Drága, 720 koronás lakás tartott, fényesen, urasan, megfelelő eleganciával élt s az árakat eladogatta és zálogba rakta. A pompás üzlet két esztendő óta fényesen folyt, de ma sötétre változott. Simon Sándor t. főkapitány ma 10 órától 2 óráig tartó kihallgatás után meggyőződött Gara ur feddhatóságáról s öt letartóztatá.

VITA
SÓSKÚT FORRÁS VASMEGYE

ALKALIKUS NATRON-LITHIONOS GYÓGYVIZ

Orvosiag ajánlva: húgysavas diathesis, köbözvény, cukorbetegség, gyomor, vese és húgyhólyag-bántalmaknál stb.

Mint üdítő és borviz páratlan.

Bővebb felvilágosításra szolgál a

Központi iroda: Budapest, V., Lipót-körtut 29

Főraktár:
SIMON GYÖRGY és KOVÁTS PÁL
uraknál Székesfehérvár.

KAPHATÓ: gyógytárak, drogeriák és fűszerüzletekben.

— **Képviselőfogás.** Lapunk vezető helyén érdeme szerint foglalkozunk vele s itt se mulasztjuk részleteiben való méltánylását annak a komikus felvonulásnak, a melyet képviselőfogás címén tegnap vagy 30 polgártársunk megcselkedett. Három ügynök ugratta őket a korcsmában, nagyokat ittak s mikor már a bor göze elég hatalmas volt hozzáik, megindultak Budapestre. Bilincke szivar a fogak között, snapsz, sör, bor, a mennyi elfér. Az ügynökök — szenalok — elül, ők meg utánuk. El is vezették őket egy nagy palotához, a mely — aszonták — Kovács Lászlóé, a gyeült uré.

— Ez már döfi — mondják a hazafiak — ez köll a magyarnak, nem az adó.

Bevezették őket a palotába, fényes termeken keresztül. Mindegyikben egy-egy szopott képű liberias inas állott, a ki egyébként és állítólag Kovács László urat szolgálja, most azonban nem tesz egyebet, mint a tisztelt polgártársaink nagyszerű honfői erényeit, önzetlenségét csodálja, még pedig szájtárvá, hogy stilszerűek legyenek. Minden szoba tele van szent képekkel, feszületekkel, májusi mecsekkel — kéző tájképekkel céljából. Az ötödik teremben várt a nagy ur — mélyen meghatva. A hosszas és kitűnő magyaros beszéd után kijelentette, hogy életének legszebb pillanata érkezett el, a mikor Székesfehérvár szab. kir. város önzetlen polgárainak legjavát ily kitűnően felstimmelve maga körül látja. Kijelenti, hogy szive mindig Fehérvárért dobogott s már pendelyes gyermek kora óta tőri rajta a fejét, hogy miként segíthetné 55 koronázó városunkon, hogyan építhetné meg a városházát, a vízvezetékét, a csatornázást, a kövezést, az egyenes görbe utcákat; miként adhatna jó termést, adótlanságot, esőt ha kell, meleget télen, hűvöset nyáron, kiváló pincéket, a honnan a bor, sör; pezsgő, snapsz stb. sohase fogy ki (Lelkes, meg-megújuló éljenriadalom.) Azután barátságosan kezét fogott a küldöttség tagjaival; a kinék jól esett, azt megölelte, megcsókolta s örmkönyveket sirt s kijelentette, hogy csak egy vágya van még az életben: ilyen derék s önzetlen polgárok képét elviselni.

A lelkesedés nagyszerű volt, flakkeron haza, nagy ebéd, nagy vacsora, szivar, gyorsvonat, evés-ivás piros toll, szóval rögyásig való boldogság. Az egyik ur azonban még az este földhöz vágta a piros tollat, egy kicsit megtiporlta s kijelentette — hogy mit? nem mondjuk meg, mert hátha pár lesz belőle — hogy egy csöpp bizalma sincs Kovács Lászlóban (ő akart t. i. a pénztláros lenni s nem adták át neki a kassza-kulcsot.)

Tisztelt polgártársaink azóta mást se tesznek, mint flakkeron járnak és — természetesen — gyarapítják a korcsmárosok reményeit és jövedelmét, míg a lelkesedés ki nem lötyyan belőlük. Legfőképp dicsekszenek azonban s ez a fő dicsőségük: mindez egy rajzába se kerül.

— **Ügyvédi iroda áthelyezés.** Dr. Holly Géza ügyvédi irodáját Kossuth-utca 8-ik szám alá (dr. Saára-féle házba) helyezte át.

— **Martonvásári hír.** Varga Sándor földmives legény Magyar Gyula kárpitononcot egy fokossal úgy főbe vágta, hogy életben maradáshoz kevés a remény. Varga Sándor ellen megindult a törvényes eljárás.

— **Bujtató.** Mátyás György sütőscgéd, legutóbb Felmayer-gyári munkás, mindenáron sztrájkba akarta behajszolni a munkásokat. Fenyegetésekkel akarta rábírní őket, hogy hagyják abban a munkát. A rendőrkapitányság 6 napi elzárásra ítélte.

— **Dr. Kárnik József** orvos, belgyógyász, gyermekorvos, szemész, nőorvos, a ker. munkás betegségügyi egylet vizivárosi kerületének orvosa lakását Budai-út 25. szám alá (a gyógyszerárval szemben) helyezte át. Rendel. d. e. 8—9-ig, d. u. 11—3 óráig. Telefon sz. 175.

— **Nyomravezető forint.** Horgos Antal szabadszájhoz tartozó rózsamajori lakostól ellopak egy esomó pénzt és ruhaneműt. A gyanu Német Katalin 23 éves leányra irányult, akire a gyanú valószínűsége rá is bizonyított a gyanu. Egy pengő forintot tett ki arra a helyre, hol a lány járn szokott. A pénz a lány kezét közt el is tűnt s a lány fogva volt. Átadták a bíróságnak.

— **Véletlen szerencsétlenség.** Kugler József 21 éves szabadszájnyai napzámos kezében egy revolver tisztogatás közben elsült. Baltenyerét teljesen összezúzta. Súlyos sebet a Szent György-kórházban ápolták.

— **Tűzök.** 17-én Igaron volt tűz. Székona József földmives gazda szalmakazalja gyuladt ki, amelytől tüzet fogott az istálló is. A kár 500 korona, melynek egy része biztosítás útján megtérül. — Etyekén Sommer József gazda sertésöla égett el, amelyben 2 sertés is bennpusztult.

— **Szerencsétlenség.** Bodajkáról írják: Ondódon május 18-án, azaz hétfőn Farkas Pál nevű polgár embernek homokfordás közben a lába térdén alul eltört. A szerencsétlenség közvetlen oka az volt, hogy a homok kihányása közben a leomló föld a lábára zuhant.

Esküdtészeki tárgyalások.

III. nap. — 12 éves rabló.

Egy 12 éves fiú ült tegnap az esküdtészek előtt. Leikkét a legnagyobb bűnök egyike, rablás terheli. Mellette 11 éves büntérs s egy 14 éves leány áll, a bűntény tanújaképen.

Az esküdtek mosolyogva tárgyalják a romlottleki fiú büntetést, amelynek motívumát a gyerekes könnyelműségben kell keresnünk. Erdekesnek ígérkezik maga a bűntény, amelynek leírását bírói utasításra maga adja a 12 éves rabló.

A múlt év júliusának 9-én összehozta a sors egyik jó cimborájával, Spierer Bélával. A hasonló nevelésű s lelkesült gyerekek abban törték a fejüket, hogyan tehetnének szert egy kis pénzmagra, amelyet kedvükre való mulatságban elverhetnének. Spierer Béla egyszerűen alkalmas tervvel állott elő. El fognak menni az öreg Schwarczné boltjába, akitől a nagymama nevében két pengő forintot fognak kölcsön kérni.

Hogy azonban egyenlő érdemmel osztozhatnak a pénzen, a terv kivételét Spierer Béla pajtására, Márton Simon Lajosra birta, aki költének állt. Schwarczné asszony nyugodtan adta a két pengőt a „nagymama” részére kölcsön, később azonban szegyet ütött a fejébe az eset. A fiú után küldötte szolgálóját, Angyás Zsuzsát, hogy megbizonyosodjék a fiú becsületéről. Angyás Zsuzsi elérte a fiukat s jelezte, hogy ő is elmegy a nagymamához asszonyának utasítása szerint. A két vásott lurkó kész volt a tervvel: a szolgáló leányt kivezettk a vasut mellett levő rétre, a hol tudták adták, hogy a pénzt bizony a saját javukra fogják fordítani. A cseléd erre a fiúk zsebébe nyulva megszerzte a két pengőt, amelynek birtoklásáért nagy harc keletkezett a felek közt. Spierer Béla elfogta a lányt, Márton Simon Lajos pedig a kezét karmolta, hogy kiengedje a pénzt. A viadalt az döntötte el, hogy Simon Lajos véresre harapálta a leány kezét, mire az kénytelen volt kiengedni a 2 pengőt.

Ennek a valóságos rablásnak tárgyalása foglalkoztatta a tegnapi esküdtészeket, mely a következőképen alakult:

Elnök: Bodányi László. Szavazóbírák: Rhuz Gyula és Siposs Sándor. Jegyző: Horváth Gyula dr. Közvédő: Hajcsék Béla dr. Védő: Holló Jenő dr.

Esküdtek: Molnár Andor, Balassa Gyula, Lukács Lajos, Schützer Jakab, Fehér Ferenc dr., Beiner Károly, Szabó Aladár, Wollner Sándor, Keresztes Ignác, Heumann József dr., Belák István, Szlávik Leo. Pótesküdték: Galgóczy Béla, Weichinger Sándor.

Márton Simon Lajos a fentebbi sorokban vázoltak szerint beismerte a bűncselekményt, amelynek súlyos következményei foglalkoztatták a tárgyalás folyamata alatt. Többször sírásra fakadt s hulló könnyeivel akarta enyhíteni a tárgyalás kimenetelét. Az ügyész rablás bűntettében, Holló Jenő dr. védő meggyőző érveléssel lopás vétségében kérte bűnösnek kimondani, mire az esküdtbírósg lopás vétségében mondotta ki bűnösnek.

Az esküdtbírósg javítottézetben eltöltendő 3 napi fogházbüntetésre ítélte Márton Simon Lajost.

IV. nap. — Gyilkos szociáldemokrata vezér.

Turós György kislángi lakos eklatáns példája annak, milyen utra kerül az emberek az istentelen szociáldemokrata eszmék. Turós György a kislángi szociálistáknak tudálékos vezére volt, több éven szitta magába a hazátlan elveket s a vége az lett, gyilkossággal vádolva került a büntető igazságszolgáltatás elé.

Kisláng március 16-iki szabadság ünnepe szolgált hátterül a gyilkosságnak, amely mindenestbe érdekes tanulságokat szolgáltat a szociáldemokrata eszméktől megrontott falu életéből.

A borzalmas eseményt az esküdtészeki tárgyalás fölelevenítésében adjuk. Kisláng hazafias polgársága a szabadság eszméinek megünneplésére készült. Déléltől a Kálholikus Körben, délután a Polgári Olvasókörben volt hazafias ünnep, amelyen ott settenkedett Turós György is elvérsáival, hogy az ünnepség nyugodt menetét megzavarva, kifejezést adjon a diszharmonianak, amely az ő lelkeben támadt a polgárság hazafias ünnepségének látára. Turós György különben nem is volt tagja a körnek. Veszekedő, házsártos, igazi szociáldemokrata magatartása miatt óvakodtak tőle s amikor jelenkezett, tudtára adták, hogy ő a békés, hazafias polgárk társaságába épen nem való. Ajánlatainak elutasítása miatt főleg Porteleky József csizmadiaira fújt, ki az elutasítást proponálta. Turós György sértett önértében ellenségévé esküdtött Portelekinek s mindazoknak, akik vele egy gyékényen nem kívántak arulni. Turós György ki is mondta mindjárt Porteleki sorsát: elfjön az idő, hogy még feltűt az állat.

A Polgári Kör ünnepén megjelent a nem szívesen látott vendég, Turós György is. Kis József református tanító mondott ünnepi beszédet, mely alatt nem egyszer feltolakodtak benne a szociáldemokrata nézetek s közbeszólásokkal zavarta az előadást. Az ünnepség után néhány pohár bor mellett barátságos beszélgetésben együtt maradt a társaság. Ott volt a község telebánsa is, Schmall György, aki meglátván Turós barát-ságos hangon intette, hogy jobb lesz neki eltávozní, mert könnyen veszedelmebe sodorhatja békétlen természetét. Turós György beletörődött a jótanácsba s hazasompolygott. Revolvert vett magához.

Ismét visszament a kocsmába, ahol már hangos kedvre derültek az együttlevők. Turós György megállt egyik sarokban s felült kedélyel szemlélte a mulatókat. Közben az udvaron összekoccanás történt, melyből Szántó István véres fővel került ki. Amint a kör helyiségébe belépett Szántó, Turós kizökkent elfojtott kedélyhangulatából s belekiáltotta a mulató tömegbe:

— Vért látok, vért ontok!

Alig telt el néhány pillanat, Turós György elsütötte revolverét, mely csak a negyedik csettentésre szállt el. A gyilkos golyó Porteleky József csizmadiat találta, ki egy jajszó nélkül zuhant a földre. A golyó halántékán ment be s koponyáján jött ki. Az általános rémületben Turós György elmenekült, de nemsokára csendörök kezébe került.

Ennek a borzalmas gyilkosságnak tárgyalása foglalkoztatta két napon át az esküdtbíró-

ságot, amelynek tagjai a következők: elnök Tömör József, szavazóbírák: Bodányi László, Sipos Sándor, jegyző Szöke József dr., ügyész: Hrobovszky Aurél, védők: Steiner Jákó dr. és Krausz Emil dr.

A vádlott mindent konokul tagadott, azt állította, hogy önvédelmében használta a pisztolyt.

A tanukihallgatások azt igazolták, hogy előre megfontolt szándékkal gyilkolta meg Portelekit.

A tanukihallgatások folynak.

Anyakönyvi statisztika.

1908. május hó 9-től május hó 16-ig.

Születés. Született: 10 törvényes fiú, 8 leány, 1 törvénytelen fiú, 1 leány; ezekből halvaszületett törvényes fiú 1, leány 0, törvénytelen fiú 0, leány 0. Összesen 19.

Halálozás. Elhalt: 3 fiú, 6 nő; ezekből 7 éven aluli törvényes fiú 1, leány 0, törvénytelen fiú 0, leány 0, 7 éven felüli fiú 2, nő 3. Összesen 9.

E szerint a születés a halálozást 10-el mulja felül.

Elhaltak. Juhos Ferencné, Hajdina Anna, r. k. 78 éves, Jancsár-utca 18. — Kálmán János r. k. 3 hónapos, Vendel-utca 1. — Zrinyi Pálné, Mikó Anna, r. k. 57 éves, Palotai-utca. — Sándorovits Katalin g. kel. 4 éves, Rác-utca 25. — Özv. Simon Istvánné, Kereszturi Zsuzsanna, ref. 92 éves, Jancsárkúti-dűlő. — Potó Julianna r. k. 25 napos, Sas-utca 17. — Lics József földm. napsz. 14 éves, Erzsébet-ligetor. — Szücs Mária r. k. 9 hónapos, Végőhídi-dűlő. — Pap Imre r. k. 62 éves, kisbirtokos, Széchenyi-utca 77.

Kihirdetések.

Nyakas István öv. pályamunkás, Palotai-utca 77. és Lencsés Borbála. — Ámos Jenő gazdasági egyesületi titkár, Megyeház-utca 23. és Kovács Erzsébet, Szent János-köz 2. — Nantner János, önálló molnár Csór és Brandstüder, Julianna Tobak-utca 10. — Jankovits Ferenc. máv. pályamunkás, Csutora-utca 26. — Kiss Sándor hírlap bizományos és Bernát Katalin, Székesfehérvár. — Radó József magánhivatalnok, Budapest és Steiner Janka, Halász-utca 12.

A Tek. kir. Törvényszéknek 1307/P. 1908. számu végzésére vonatkozó

Pótlagos hirdetmény.

A Fejérvárcsurgói Keresztény Fogy. Szövetkezetnél az 1907. évben történt tagváltásokok:

Az 1908. üzlet év végén a szövetkezetnek volt . . . 91 tagja 126 bef. tüz. 1907. év folyamán kilépett 7 " " 7 " " maradt 84 tagja 119 bef. tüz. 1907. év folyamán belépett 1 " " 1 " " Év végén volt összesen 85 tagja 120 bef. tüz.

P. H. Debreczenyi Gyula s. k., szövetkezeti elnök.

Potyondi Ádám s. k., Róka János s. k., Miliás József s. k., Pethő Lajos s. k., igazgatósági tagok.

HIRTLING PÁL
KOCSIGYÁRTÓ,

Üzlet: Tolnai-utca 16. Székesfehérvár. Raktár: Simor-utca 35.

A nagyérdemű közönség becses figyelmébe ajánlom dusan berendezett kész kocsit raktáromat. Továbbá ajánlom a jóna n berendezett bogsnár üzletemet, készletbe tartok mindennemű hímő és hajtó kocsit korbákat, kerekéket és hozzá tartozó összes farszket a leggyorsabbban és jutányos árában szállítok.

Kovács, bogsnár és kocsifenyező
tanulók felvételnak.